

[Viggo Starcke.]

Nu vil jeg indrømme, at dengang — i 20-erne — stod Danmark overfor en militær opgave, som bestod i eventuelt at bygge et forsvar op som isoleret nation, medens vi i dag står overfor den opgave at bygge et forsvar op indenfor en solidarisk pagt, hvor vi har påtaget os forpligtelser, som modsvarer den grad af sikkerhed og rettigheder, som vi får indenfor denne pagt, Hvis man derfor vil angribe spørgsmålet om frivillighed, vil jeg sige, at både erfaringerne tidligere i historien og erfaringerne i vor tid med hjemmeværnet, med den danske brigade i Sverige, med de danske styrker i London, med officerskorpset, med politikorpset o. s. v. — alt det taler for, at frivilligheden såmænd er et solidere grundlag at bygge på end tvang.

Den ærede ordfører for det konservative folkeparti, det ærede medlem hr. Norup, sagde, at der ikke var nogen saglig begrundelse for vort forslag og ikke nogen politisk mulighed for dets gennemførelse. Det eneste modargument, han fremførte, var egentlig dette, at han ved en forespørgsel i en bataillon på 500 mand kun havde fået 5 mand til at melde sig frivilligt.

Den højtærede minister anførte, at man ved en ordning baseret på frivillighed ville risikere, at hæren blev rekruteret fra den ringeste trediedel af befolkningen. Jeg tror ikke, forsvarsministeren mente det som en kompliment til hjemmeværnet, men en sådan bemærkning kunne jo i hjemmeværnsskredse optages unødigt. Man vil lige så godt kunne ræsonnere som så, at det måske vil være de ypperste og bedste, der melder sig.

Hvad angår erfaringerne med hensyn til frivilligheden, har jeg lyst til at citere, hvad kaptajn-løjtnant N. L. Tholstrup skrev i „Jyllandsposten“ den 30. januar i år i en kronik med titlen: „Kan vore soldater måle sig med fjendens?“ Dér skriver han:

„Udfrå denne erkendelse var den finske hær bygget op, således at den i udstrakt grad blev baseret på den enkelte soldats individuelle indsats. Men dette kunne kun lade sig gøre, fordi der stod et enigt folk bag den finske soldat — et folk, der var fast besluttet på at kæmpe til den bitre ende for sin frihed. Denne indstilling gennemsyrede hele det finske folk og gav sig udslag i, at enhver finne med respekt for sig selv fra det 15. år følte det som sin pligt alt efter sit køn at blive lotte eller hjemmeværnsmand (skyddskår). Hvilken betydning russerne har tillagt denne omstændighed, ses klart ved, at disse orga-

nisationer straks efter fredsslutningen krævedes forbudt.“

Så farlig er frivilligheden; vi har jo også i dag hørt, at den ærede ordfører for det kommunistiske parti med voldsomhed gik imod tanken om frivillighed og med den varme begejstring, han er i besiddelse af, gik ind for tvangsudskrivning.

Skulle man komme til at stå i den situation, som forskellige ærede ordførere har forudset, at der ikke skulle melde sig tilstrækkeligt til de opgaver, som skal løses, så svarer det jo ganske simpelt til, hvad man kan komme til at stå overfor i erhvervslivet. Hvis man til løsningen af bestemte opgaver ikke får det tilstrækkelige mandskab, så er det et spørgsmål om løn eller arbejdsbetingelser. På samme måde stiller det sig indenfor politiet. Hvis der ikke melder sig tilstrækkelig mange til politikorpset, er det et spørgsmål om løn, som kan diskuteres.

De oplysninger fra militærekspertter i forsvarsministeriet, som den højtærede forsvarsminister meddelte — oplysninger, som også er meddelt mig —, går ud på, at ved en indkaldelse på ca. 20 000 mand om året går de 10 000 til fodfolket, hvoraf 4 000 til specialopgaver, således at der bliver 6 000 tilovers til det egentlige fodfolk, hvilket svarer til ca. 20 pct. af de indkaldte. Heroverfor vil jeg gerne sige, at vort forslag ikke isoleret drejer sig om infanteriet, men at selve spredningstanken netop er tænkt også at skulle omfatte specialvåben, artilleri, panservåben og i større eller mindre grad ingeniørkorps og telegraftrupper. Yderligere siger vi i vort forslag udtrykkeligt, at der skal en specialordning til for søværnet og luftværnet, en ordning, som vi ikke er i stand til at gøre rede for i detaljer, men som vi ved fremsættelsen af dette forslag anmoder regeringen om at udarbejde forslag om, såfremt retningslinierne godkendes her i tinget.

Vi mener at kunne spare landet for udgifter ved dette forslag. Hvis det viser sig at holde stik, vil vi være glade derfor. Men den økonomiske side af sagen er sekundær i forhold til frivillighedskravet og kravet om effektivitet. Det område, hvor vi mener de store besparelser vil komme, er ikke blot kasernebyggeriet, men også følgende punkt. Under den nuværende ordning har man 18 måneders tjenestetid, hvoraf de $\frac{2}{3}$ af tiden er at betragte som en beredskabsperiode, hvor uddannelsen måske fortsættes, men ikke med samme intensitet som i de første 6 måneder. Så står man da i øjeblikket overfor den vanskelighed: Hvad skal man stille op med de arme mennesker?